

ABSTRAKT

Disertační práce se zabývá tématem recepce nizozemského realismu v pozdně gotické deskové malbě v Čechách. Cílem práce je zkoumat principy přejímání nových výtvarných forem a myšlenek, které vznikly v nizozemských uměleckých centrech v 15. století. V českém malířství druhé poloviny 15. století byly tyto inovativní tendence přejímány výhradně ze sousedních zemí. Proto práce řeší především otázky týkající se umělecké výměny mezi Čechami a okolními – převážně německy mluvícími – regiony. Zabývá se konkrétními způsoby, jakými umělecká výměna probíhala – mobilitou umělců, uměleckými importy, významem grafických i jiných předloh. V práci je položen důraz na nejvýznamnější příklady, které vykazují recepci nizozemského realismu: Archu velmistra Puchnera, Křivoklátský oltář a díla s ním spojovaná. Tyto otázky jsou řešeny především metodou formálně-stylové analýzy a formální komparace. V případě Puchnerovy archy se použitím těchto metod podařilo poukázat na možné umělecké východisko jejího autora ve Švábsku – v okruhu následovníků Mistra oltáře ze Sterzingu. Umělecký původ Mistra Litoměřického oltáře se práce snažila doložit v okruhu ulmského malíře B. Zeitbloma. Tato zjištění mohou přispět k řešení dlouholeté diskuze týkající se zásadních otázek pozdně gotického malířství v Čechách.

Klíčová slova: Pozdně gotická malba, desková malba, české malířství 15. století, švábské malířství 15. století, nizozemský realismus, umělecká výměna, Puchnerova archa, Křivoklátský oltář, Mistr Litoměřického oltáře, Rakovnický oltář